

Előfizetési árak:
Postán küldve, vagy helyben házhoz hordva:
Egész évre 6 frt — kr.
Félévre 3 frt — kr.
Évnyegyedre 1 frt 50 kr.
Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.
Az előfizetési pénzek bérmentesen a kiadóhivatalhoz s legelőszörübben postai utalvánnyal küldendők.

Ismeretlen kézből jött ezikkeket nem közlünk, csak bérmentes leveleket fogadunk el. Kéziratok vissza nem adatnak.

Szerkesztőségi iroda és kiadóhivatal: De és Kis-király-utca (Baló-ház)

„Szolnok-Dobokamegye” hivatalos közlönye.
s a megyei gazdasági egylet

Hirdetési díjak: Egy 30 négyszög centimeter tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr, ezen fölül 60 négyszög centimeterig 1 frt s így minden megkezdett 30 négyszög centimeternyi tér többlet után 50 kr. számíttatik. Kedvezményül 4—10-szeri beigtatásnál 5°/_o, 11 és többszöri beigtatásnál 10°/_o-nyi díjleengedés. Bélyegilleték minden beigtatásnál 30 kr. számíttatik.

A lapot érdeklő mindennemű felszólamlások (reclamatiók) vagy hirdetések a szerkesztőséghez intézendők.

Nyilttéri czikkek garmond sora után 30 kr fizetendő. Hirdetéseket elfogad Mudrony és György hirdetési irodája a Hon szerkesztőségében, Budapest, Barátoktéra 3. sz. Athenaeum I. emelet.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnapon.

Megyének monografiája.
DEÉS, 1880. szept. 3.

Megyének e folyó évi tavaszi rendes gyűlésén elhatározta az egyesült megye történelmének megiratását. Az e tárgyban kiküldött bizottság javaslatát, — miként lapunk mult számában olvasható vala — a közelebbi törvényhatósági gyűlés magáévá tette. Ezen javaslatban fel van tüntetve a keret, ki van jelölve a terv, mely ezen történelmi mű megírásában vezér elvül szo'gál. Ezen javaslat értelmében tárgyalja: 1) a megye valóságos történetét megelőzve annak helyirati és földrajzi ismertetését; 2) a vármegye kultörténetét, a magyar hódítástól egészen Szolnok-Dobokamegye alakulása napjáig, tehát tárgyalva lesz a területén lefolyt minden közérdekű esemény; 3) a megye belső történetét, helyhatósági életét, tehát kormányzati, közigazgatási, törvénykezési, közbiztonsági szervezetének és hatóságainak történetét és fokozatos fejlődését; 4) az egyházi és vallási állapotok történeti fejlődését és koronkénti állását; 5) a közművelődési állapotok ugy tárgyaltnak, hogy egy kikerekített műveltség történeti részlet legyen e helyen felmutatva; 6) a megye gazdasági, ipar- és kereskedelmi állapotát; 7) a létezett és létező birtokos családok ihetőleg kimerítő geneológiáját, és végül: egy okmánytár, illetőleg egy teljes diplomatorium függelék gyanánt készittetik a munkához.

A történelem az élet mestere, melynek vezérfényénél a multból a jelenre oktatást, bátorítást és vigasztalást merithetnek egyesek, családok, nemzetek és államok.

És nekünk kettősen van okunk a történelmet kutatva, ezeknek forrásait is föl-tárni, nekünk a kelet tájairól ide szakadt nép-rajnak, kik itt államot alkotva egy magunkra, minden rokon vagy társ nemzet nélkül ál-

A „SZOLNOK-DOBOKA” TÁRCÁJA.
Egy nem természet tudós beszélgetései.
DEÉS, szept. 1.

Egyszer volt, hol nem volt, elég az hozzája, hogy egy szép és nagy városban volt egy csinos fiatal doktor, a ki arról volt nevezetes, hogy boldogtalan új szókat nem készített, szép irodalmi műveket nem költött, sem pénzt, mert eféle neki nem volt.

Ez a mi doktorunk, hogy annál sikeresebben kezdhesse meg orvosi hivatalát, följegyezte az orvosi pályán fölmerült divatokat. Mert megjegyzendő, hogy nagy városokban a miveltség terjedésével naponkint új meg új divatu betegségek szoktak elő állani, s a szerint az orvoslásban is különböző újítások s valóságos divatok szoktak uralkodni, pl. homeopathia, allopathia, prisznicz kura, sehrott kura, szálló kura, s Kolozs-várt alakult nem régen a természet vizorvoslás, sőt ma már nem is gyógyítják az embereket, hanem gógykezelik.

Ezen följegyzésekből aztán a mi doktorunk azon meggyőződésre jött, hogy mindenik cura idejében épen ugy meghaltak az emberek, mint

lunk: saját magunkban s leviharzott multunkban kell keresni és feltalálni a fentartó és küzdő erőt.

Hazánk mult életét a maga egészében föltáró történelmi művekben nem mondhatjuk szegénynek irodalmunkat. De még sok kérdés megfejtetlen; számos helyreigazító adat felhasználó kezekre várakozik. És még az eseményeknek sok oly részletei várakoznak össze állításra, melyeknek alapján írhatta meg Maculay művészi előadás mellett élet- és állam-bölcsességben páratlan művét.

E tekintetben is nagy és fontos szolgálatot teszen minden monografia. Midőn más föl az általa közvetlen érdekelt város és megye tagjaira nézve sok és fontos előnyöket nyújt.

Mily szép, mily felemelő ismerni multját, olvasni küzdelmeit a helynek, hol bölcsőnk rengett, hol tüntek el az ifjukor szép álmai, s hol porhadnak őseink, s melynek hantjai egykoron minket is elfognak takarai...

És ki lenne közölünk, ki ne óhajtaná egyesült megyénk történetét közelebről s érdekes részleteiben ismerni?

Kit ne érdekelne a Bátoriak lázangás teljes korszaka? Vagy lehetünk közönyösek a Rákócziak által „a szabadságért” — pro libertate — folytatott hadjáratok esélyei iránt? S főleg akkor, midőn ezek által egyesült megyénk s különösen annak kővári része érintve van! Avagy a vesztett dicső csaták után „az első nagy bujdosónk” nem e részek közelében vonult a hontalanság örömtelen utján, menekülöleg kísérve a siró pásztor-sip bucsúhangjától, mely egy század mulva megrázó „induló jában” egy nemzet fájdalma viharhangjaiban találá hí kifejezést...

Hát a volt Dobokamegye területe köz-életünk hány megható episodjának vala színhelye. S olvasva a cserhalmi diadalt, e prozai korban nem költi-e föl ifjaink dobogó keblében a lovagiasság nemes érzelmét?...

a másik alatt; mert hát a halál, a kire rátalál, mindenkit lekaszál.

Innen azon gondolatra jött, hogy ő is kezdjen egy új orvoslási rendszert. Fel is lépett talál-mányával, mi abból állott, hogy az elgyengült delnőknek jó tápláló ételeket rendelt s jó ó-bort mellé. Sokan vonakodtak rendelését teljesíteni, de lassanként akadtak, kik szigorú rendeletét jobbnak látták megfogadni, mint meghalni. És ez uton oly szép sikert aratott, hogy az elgyengült delnők közül többen nemesak meggyógyultak, de teljesen belé is szerettek.

Nó már ilyen doktor én is szeretnék lenni, csakhogy én igazán megvallom, s mások is el-hihetik, inkább szeretném, hogy ne az ifju nők szeressenek belém, mint inkább az öregek; mert az ifjuk szeretete igen sok követeléssel jár; el-lenben alig van eredetibb látvány, mint midőn valamely vén satrantyu előtt egy öreg anyóka adja elő édesden szive ömlengéseit.

Egyéb iránt, mit beszélek? Az ördög nem alszik, majd akkor válnék meg, a midőn egy ihegő pihegő anyókához hívnák az embert, vagy pedig egy csinos szoba leány hozná egy fiatal, szép menyecskétől azon izenetet, hogy a nagy-ságos asszony tiszteli a doktor urat s nagyon kéri, hogy ma ozsonna táján látogassa meg, mert

Avagy, ha olvassuk a volt Belső-Szolnok tanácskozási termében: a törvény, haza és szabadság érdekében hazánk nagyjainak „a vándor patrioták” e fő corifeussainak tanusított bátor magatartásukat, lelkes felszólalásukat, nem támad-e fel keblünkben, nem érezünk-e a fölszinre kapott közönyösség mellett is nemes érdeklődést, fenkölt lelkesedést a közügyek iránt?

És még ezek mellett megyénk nézve a megirandó monografia, mint egy kapocs lesz, mely a csatolt részeket a mult eseményeiből fűzött történelmi koszoru által egy egésszé alkotja, hogy a multnak ki-állott küzdelmei után a szebb jövődőnek részvevő örökössei lehessünk!

Ez általános szempontokból is üdvözljük megyénk e közszellemű határozatát!

És ezekután, midőn a honalapítás ezredéves emlékéhez közeledünk, a városok, megyék legméltóbban járulnának hozzá, hogy megirandó történelmükkel örökítnék meg e nagy momentumot, hogy így ezredéves életünk történelmének egyes részletei után a költővel elmondhassuk: „megfogyva bár — de törve nem, él nemzet e hazán.”

A szamosvölgyi vasút.
DEÉS, szept. 1.

A merre vasútvonalunkon széttekintünk, mindenütt óriási léptekkel látjuk a haladást, mult közleményünkben 50,000 köbméter kész földmunkát jeleztünk s ma már örömmel nyilváníthatjuk, miszerint ügyes és szorgalmas vállalkozóink tevékenységének eredménye 120,000 köbméter — tehát több mint egy harmada vonalunknak — kész munkát eredményezett. A hidak építése megkezdett, több örház kész, az indóházak — kivéve Deést — alapjai lerakvák. El vasút igazgató főmérnöke Bpestről visszaérkezett, egyezményt létesített a m. kir. államvasútak igazgatóságával, melynek értelmében vasútunk direct nagyon beteg, erős szívgörcsei vannak; az az, hogy még nem beteg, de az akar lenni. Maga a nagyságos ur akart a doktor ur után jönni, de nem jöhetett, mert a hajnalba falura ment s nem is jön haza három napig.

Jészsusz Mária Szent József! Ne bántson a doctor úr! én nem vagyok beteg! Hát ez már miféle közbejövetei beszéd? No egy ilyen posta s egy ilyen izenet s mellé egy kis ördög; akkor aztán igazán szükséges, hogy uram ne vigy a kísértetbe.

De nagyobb baj ennél az, hogy most egy doctor kitalálta, hogy a közelebbi sok eső onnan van, mert a nap tányerán három folt keletkezett, még színházi látszóval is megláthatók; egy van a közepén délfelől, a más kettő a keleti szélén keletkezett s folytonosan nevekedik. Ezen kívül a nap fényének hullámozása is néhány év óta lankadóban van, mi ismét hevítő erejének csökkenésére mutat. No hiszen csak ez kell még nekünk, hogy egy néhány fekete folt borítsa el a nap tányerát s az áldott jó nap is beteg legyen. Emlékezhettek, a kik látták, 1867 körül azt a nagy napfogyatkozást, a midőn nappal a csillagot is meglehete látni; mint elszomorodott az egész természet, mily búsan készülődött a majorság lefekünni, s milyen hideg lett déli 11 óra táján.

Kolozsvárig járand, s így az apahidi és kolozsvári vonalrész közösen fog használtatni.

Az államvasútak igazgatósága a legnagyobb szíveséggel késznek nyilatkozott az Apahida-kolozsvári vonalrész és pályaudvarok közös használatát vasúttársaságunknak megengedi, a szükséghez képest és állandó használatra teherkocsikat kölcsönadni, míg személykocsikat csak ideiglenes használatra enged át.

Vasútunk tehát saját vonatai, gépei és mozdonyaival saját kísértő személyzete alatt közvetlen fog Apahida és kolozsvári állomásokon közlekedhetni.

Igen czélszerűen fog intéztetni, hogy a vonatainkon továbbítandó személy és árú után fizetendő díjakkal beszédese az állam-vasútak által fog eszközöltetni és elszámoltatni. A díjak: személyek után kilométer és árú után tonna kilométerenként fog meghatározatni, még pedig az elszámolás könnyebb megejthetése czéljából az árúknál csak 3 osztályzat fog alkalmaztatni:

- u. m. a) gyorsárú,
- b) közönséges árú,
- c) eleven állatok.

Valóban örömmel kell regisztrálnunk, hogy a m. kir. állam-vasút az eddigi tárgyalásoknál tapasztalni és következtetni engedte azon körülményt, miszerint a helyi érdekű vasútat, de különösen vasútunkat a legnagyobb támogatásban részesítendi.

A vasútunkkal kötendő szerződés alapelvei megállapítvák, a szerződés elintézése oly kiváló szakférfiakra bízott, kik iránt teljes bizalommal viseltetvén, nyugodtan várjuk vasútunk ezen üzletágára oly nagyfontosságú és czélirányos kérdések vég megoldását és befejezését.

Néhány hét múlva — tehát szeptember havában — Apahidánál a beágazó pályatest és felszerkezet lerakása eszközöltetni fog, hogy ezen a m. kir. kincstár részéről szállított sinek Válaszút felé továbbíthatók legyenek.

Vasútunk jövő évi júniusban teljesen kész leendő, rövid időn a forgalmi eszközök és az üzlet berendezéséről kellend gondoskodni, ajánlatokban úgy az eszközöket valamint a működendő közegeket illetőleg, vasútunk ugyancsak bővelkedik, több nagyobb vasútnál jelenleg működő szakközégek pályáztak vasútunkhoz alkalmaztatásuk végett, itt az ideje, hogy megyénk és városunk vállalkozó szellemű és munkát szerető egyénei — kik a vasúti pályára óhajtanak lépni — a gyakorlatot megszerezzék, vasútunk csak örvendene, ha működő közgei megyénk fiaiból volna összeszervezhető.

A pálya mentén felállítandó távirdavonal iránt is megkezdődtek a tárgyalások, rövid időn érkezend ide a kolozsvári m. kir. távirda-igazgatóság kiküldendő szakközge, ki a távirdavonal felállítása végett az előmunkálatokat be fogja vezetni.

E hét folyamában ismét tömegesebben vásároltattak az elsőbbségekből, a szamosujvári kiscigitő-takarékpénztár is öt darabot vett át.

Eb az inge a sok tedd el s ne vedd elé doctorának mennyi bajt csinálnak az embernek. Ugyan hogy tudák meglátni azt a három foltocskát a nap tányérán? S mire való ijesztgetni az embert? Mennyi szénánk s buzánk veszett már is a sok eső miatt a mezőn. Aztán a mint gróf Haller István megmondta, hogy augusztus vini coquus, augusztus a bor szakácsa, tökéletesen igaz, s ma-holnap elfogy az egész augusztus s akkor mi lesz? Legfeljebb valami savanyu lőre, hogy igya meg a gazdája.

Különben ha jól meggondoljuk nem lehetetlen, hogy a nap is beteg legyen, mert hiszen a nap is Isten teremtménye épen mint az ember s ki tudja, melyik van inkább Isten képére teremtvé. Akár mint legyen a dolog, annyi bizonyos, hogy ő felsége az ég királya is lehet beteg, épen mint a török szultán, azzal a különbséggel, hogy szultán ő felségét az európai birodalmak főorvosai curálják, hol a berlini congressuson, hol Ischelbe vagy mit tudom hol. Ellenben, ha ő felsége a nap betegségbe esnék, akkor a berlini congressust is részemről úgy hiszem, ha nem is a vallás, Istenhez térítné az oldalnyilalás.

Aztán még volt is eféle comédia a világon.

Szamosujvár büszke lehet hazafiságára, melyet vasútunk iránt a múltban úgy mint a jelenben folyton tanúsít.

BÁNKÖVY.

Szolnok-Dobokamegye gazdasági egyesülete.

Megyénk gazdasági-egylete igazgató választmányi gyűlését múlt hó 21-én tartá Gr. Kornis Viktor elnökleite alatt. A megjelent tagok üdvözlése után fölemlíté, hogy bár huzamosabb idő óta gyűlés nem vala, de azért az egylet folytonosan működik és halad. Jelesen a kisbirtokosok hitelintézetével egybeköttetésre nézve egyletünk részéről a kötvény aláíratott. A biztosítás ügye is örvendetes fölkarolást tüntetett fel. Az egylet gazdasági kertje ez évben örvendetes és sikeres beruházásnak örvend. Végezetre fölemlíti, hogy egyletünk erélyes titkára, a szamosvölgyi vasút igazgatósága beleegyezése következtében egyletünk ügyeit tovább is kezelheti. Ezekután a titkár jelenti, hogy ujabban az alapítók közül Vályi Ferencz és Br. Kemény Károly szabályszerű kötvényeiket beküldék, melynek tudásul vétele után elhatározatott a kötelezettségeknek eleget nem tévő tagokat beperlés feltétele alatt felszólítani. Bejelentetett, miszerint Keceli Sándor egy általa teljesen befizetett szamosvölgyi vasut egy negyed részvény-jegyet ajándékozott az egyletnek, mely köszönnel fogadtatott. Intézkedés tétetett a hátrálékos részvény-díjak behajtására, egyszersmind kimondatott, hogy az egylet által közvetített biztosítás előnyeit csak azok élvezhetik, kik részvény-díjaikat pontosan befizetik, s ily értelemben az egyleti tagoknak névsora a biztosítási ügynökséggel évenként közölni fog. A titkár bemutatja az egyleti iroda és a gazdasági-kert felszereléséről össze állított leltárt, mely tudásul vétetett. Titkár előadja, hogy több miniszteri leiratok, jelesen a phylloxera és a marhavészre vonatkozó leiratok és figyelmeztetések a titkár által időszereint el lettek intézve. Indítványba hozott a kormány által folyó évről utalványozott 300 frt államségélynek a jövő évre leendő folyósítása érdekében az illető miniszternél kérelmezni. A m. országos gazdasági-egylet fenállása 50-ik évének alkalmával tartott közgyűlésen egyletünket képviselő Br. Bánffy Dezső tagtárs jelenté, hogy az ezen közgyűlésen indítványba hozott, s a többség által elfogadott: gazdasági-egyletek szövetségének megalakítása folytán kijelenté, miszerint egyletünk is kész a csatlakozásra, annál is inkább, mert az ezen szövetségbe belépett egyletek nem csak egymás, hanem még az állam támogatására is biztosan számíthatnak, mely eljárása, midőn örvendetes tudomásul vétetett, egyszersmind elhatározatott erről az illető központot értesíteni. Olvastatott a földmívelési miniszternek az új erdőtervény érdekében tett azon felhívása, hogy egyletünk is minden lehetőt megtegyen ezen törvény életbe léptetése következté-

A tudósok bizonyították — ezek is valami doctor-félék lehettek — hogy egy időben a földnek hajdoni gazdag termő ereje megszűnt, miért, miért nem, talán homályos foltok boríták el a napot, beteg lett, vagy lefeküdt alunni? elég az hozzá, hogy egy jégkorszak állott be, mely alatt mintegy 60,000 évig egész Európa jég alatt feküdt. No ez természetesen rég volt, a midőn még szabadelvű s habarékpárt nem is létezett magyarországon. De hát a mi volt az ismét lehet s már bizonyos jelei a jégkorszaknak mutatkoznak is az emberek kebelében, miután a politika iránti érdekesség heve folytonosan száll a fagypontra felé.

Nem baj! Azt mondta Ferencz császár: Die Ruhe ist der erste Bürgerpflicht. Az engedelmesség az első polgári erény. Jól van. A politikának hát egy időre huzzuk meg a nagy harangot s beszéljessünk tudományos dolgokról. Csak hogy az Isten őrizzen meg a doktoroktól s politikától mindnyájunkat.

ANDRÁSBÁKÓ,
harangozó.

ben gazdaságunk ez ágának fölvirágoztatására. Olvastatott a földmívelési miniszternek azon leirata, melyben tudatja egyletünkkel, hogy a takarmány-növényekből a veszélyes a r a n y k a növény magvait kitisztító gépet szerezze be, melyet a közönség rendelkezésére bocsát, s azt díjtalanul fogja átengedni. Megbízott a titkár, hogy ha netalán ezt igénybe vevők jelentkeznének, a szükséges közvetítést tegye. Föl lett említve, hogy Villási Pál a keszthelyi gazdasági akadémiának egyik tanára, Erdély eredeti alma-fajainak, melyek már a gyümölcsészet nagy catalogusába fölvétek, képét és hű ábráját Gothában elkészíttetvén, azokból egy példány egyletünk számára is rendeltetnék meg. Megbízott a titkár annak megrendelésével. — Ezekután több, kisebb és nagyobb fontosságú ügyek letárgyaltattak, melyek után jelen gyűlésről felvett jegyzőkönyv hitelesítésére Br. Bánffy Dezső és Kovács Samu tagok bizattak meg. —da.

LEVELEZÉS.

SZAMOSUJVÁR, aug. 29.

Városunk szép és jóért lelkesülő ifjúsága múlt hó 28-án a „Bem nővérek javára“ táncvigalommal egybeköttött hangversenyt rendezett. A műsor bevezetését a Gerstmann Ödön, Bányay Kristóf, Todorffy Domokos és Póka Dezső urak által előadott Haydn-féle vonó-négyes képezte, s a hangverseny a szép zongorajátékaról ismert Simay Rozália kisasszony által köztetszés mellett kitünően és nagy hatással előadott zongoradarabokon kívül, — Lászlóffy Mariska k. a. és Marosán Tivadar ur szavallatából, Görög Eliz k. a. magándalából, s egy nővérpár: László Anna és Gabriella által zongorán négy kézre előadott dalmű-részletből állott. Ezzel véget ért a kedves műsor, s következett a bál, melyben úgy városunk, mint a közel vidék szépei közül számosan vettek részt, mely vigalom reggeli 6 óráig, lankadás nélküli jó kedvvel és élénkséggel tartott. A rendezőség tagjai jelvény gyanánt a lengyel nemzeti lobogó színeit viselték. Az összes bevétel a felülfizetésekkel együtt 173 frt 30 krt tett; melyből a kiadások levonása után tiszta jövedelem 87 frt 27 kr volt; mely is az irt czélra a rendőrség utján megküldetett. —ch.—

CS.-GORBÓ, 1880. aug. 27.

Községünkben és vidékén még mindig növekszik a vörös-kereszt iránti érdekesség. Nem rég számolt be az ottani főkegylet választmánya egy fényes sikerű bál jövedelmével s ime a felnöttek példáját a serdületlen koruk is követték. Ugyan is Rácz Antalné és Sándor János buzdítása folytán 6—8 kis leány s ugyanannyi kis fiu e hó 22-én a vörös-kereszt javára egy batyus gyermekbált rendezett. E vigalomnak 2 frt 74 kr. tiszta-jövedelme volt, melyet a kis sereg egy 6 leánykából álló küldöttség által kézbesített az egylet elnökének. A kis ártatlanoknak módjukban volt ellesni a nagyobbak eljárását s ennek példájára ők is választottak bárendező bizottságot s ebbe elnököt, gazdát és pénztárnokot. Éljenek s növekedjenek a jónak és szépnek követésében!..

VEGYESEK.

— A megye bizottságának őszi rendes közgyűlése f. évi ektóber 4-én lesz, melynek tárgysorozatát jövő számunk hozandja. Az állandóválasztmány f. hó 15 ülésez.

— A közigazgatási bizottság f. hó 8-án tartja meg rendes havi ülését.

— Honvédségünk ez őszi hadgyakorlata f. hó 5-kén végződik be.

— A „vöröskereszt“-egylet szolnok-dobokamegyei választmánya f. hó 9-én (csülörtökön) d. e. 10 órakor tartja a megyeháza nagytermében rendes havi ülését, melyre ez uton emlékeztetjük a választmányi tagokat. — Reméljük teljes számban megjelenésüket.

— A deési ev. ref. egyházmegyének rendes naggyűlése Deesen folyó hó 19-én tartatik meg. Ugyan ez alkalommal a házassági törvényszék is megtartatik.

— **A szamosvölgyi-vasúttársaság** igazgatósága folyó hó 9-én d. u. 3 órakor tartja rendes havi ülését.

— **Budapestről** naponként megy Berlinbe sárgadinye szállítmány. Egy közép nagyságu dinya 45 krba. kerül.

— **Városok tanácsai és szolgabírók** az ujonez állításhoz szükséges „összeírási, idegen védkötelezettek és állítási lajstrom” nyomtatványokat Demeter Béla kereskedésében készen találhatnak.

— **Kiadó hivatalunkban** megjelent: rendelete a bel- és igazságügyi miniszteriumoknak 1860. január 30-ról, egy hitese mezővédszemélyzet ki-rendelése és a mezői károk iránti eljárás tárgyában. Ára: 10 kr. Megszerezhető: Demeter Béla kereskedésében Deesen.

— **A „Földgömb” olvasóinak** a „Magyar Társalgó”, ujon megindított mulattató és ismeret-terjesztő folyóiratra **renkivüli előnyös** megszerezhetési módot nyújt. Jutalmak nélkül; Egész évre 7 frt o. é. Félévre 3 frt 50 kr o. é. „Két képpel és a Britannia-ezüst külön jutalommal együtt” Egész évre 12 frt o. é. Fél évre 6 frt o. é. A mű tartalmáról és a jutalmakat illető bővebb felvilágosítások kiadóhivatalunknál is nyerhetők

— **A képes családi lapok** 48-ik füzete igen érdekes tartalommal jelent meg, melynek kiváló részét képezi. A Lant és kard, vagy: Petőfi élete és halála. Áldor Imrétől.

— **New-Yorkban** 1883-ban világtárlatot rendeznek. — **Bosznia**ban és Hercegovinában lassankint javulnak a viszonyok. A katonaság barakkokban van elhelyezve. A lakás és élelem is jobb. — **A Duna-kérdésben** Gambetta Ausztria-Magyarország ellen foglalt állást, mert Románia mindent elkövet, hogy Franciaországot a maga részére megnyerje. — **Egy francia lap** rokonszenvesen emlékszik meg Kossuth emlékiratairól s magáról a nagy száműzöttről is. — **A Bulgáriába** érkezett orosz tiszték és katonák száma eddigelé 30,000 ember. — **A kölni dóm** befejezésének ünnepét október 15-én, IV. Frigyes Vilmos király születése napján ülik meg. — **Londonból** távirják, hogy a flotta-demonstrációt okvetlen meg fogják tartani, ha csak a porta az utolsó órában nem enged. — **Constantin** francia belügyminiszter törvényjavaslatot nyújt be a parlamenthez a búcsújárással és csodatevéssel való visszaélés ellen. — **Ujvidéken** e hó végén magyar mulatságot rendeznek tüntetésül a délmagyarországi szerbek nemrég lefolyt magyar-ellenes ünnepélyére. — **A román fejedelem** fogadására a Budapesten tartózkodó román ifjak nagyon készenlők.

HIVATALOS RÉSZ.

Szolnok-Dobokamegye főispánjától.

1053. sz. 1880.

Mindenik szolgabírónak.

A kormányzatom alatti törvényhatóságban a jelen év folytán 44,000 firttal kevesebb közadó összeg folyt be, mint az a mult év hason szakáig behajtva lett, s ennek következménye lett azon sajnos állapot, hogy az egész megye területén ezen összeggel együtt jelenben már 400,000 frt adóhátralék mutatkozik.

Ez oknál fogva s tekintettel arra, hogy pénzügyminiszter úr ő nagyméltósága f. év augusztus hó 2-án 50,831. sz. a. kelt magas leirtával a közadók behajtására a legszigorubb rendeletet hocsátotta ki, tekintetes uraságotat a közadók behajtása körüli legerélyesebb és legszigorubb eljárásra oly kijelentéssel hívom fel, hogy ha az alább részletezett rendelet alapján a kir. adófelügyelő, tekintetes uraságotnál felfedezett e részbeni mulasztásainak végrehozatala iránt töllem támogatást kér, azt egész mértékben fogom részére megadni.

A magas pénzügyi kormány ezen nagymérvű vissza esés okát a mult évi kedvezőtlen termés és a többféle és előtte egészen ismeretes elemi csapásokban keresi, ugyan azért a közadók szigoru behajtását a szokott mértékben eddig nem csak nem követelte, hanem az adófizetési halasztások engedélye iránt elterjesztett s méltánylást érdemlő minden kérést figyelemre méltatta, sőt a tudomásra jött sajnos esetekben az adóbehajtást

a viszonyokhoz képest, részint mérsékelte, részint egészen megszüntette, időt engedvén az adófizetésére az ideai aratásig.

Mint hogy azonban ezen idő már elérkezett, a kir. adófelügyelő urat a legnagyobb erély és tevékenység kifejtésére hívta fel, mert az állam fokozott követeléseinek kielégíthetése feltétlenül megkívánja, hogy az évnek második felében az adózók összes adótartozásuknak okvetlenül eleget tegyenek.

Ennél fogva rendeli, hogy a kir. adófelügyelő a befejezéséhez közeledő aratás és hordás bevezése után azonnal, legkésőbbben pedig e folyó évi augusztus hó közepe felé az adó végrehajtás egész általánosságban és teljes erélylyel megindítása iránt a kellő intézkedéseket már most rögtön és oly módon tegye meg, hogy a közvetlen adófizetők tartozásainak behajtására a járásbeli szolgabírák, a községnél fizető adókra nézve pedig a községi előljárók személyes felelősség terhe alatt, esetleg az 1877. XV. t.-cz. 61. §-ában megjelölt bírságolás alkalmazásával is a legszigorubbban utasíttassanak; továbbá, hogy az adóbehajtás iránt tett intézkedéseknek mikénti végrehajtása a helyszínén s előre megállapított terv szerint oly módon ellenőriztessék, hogy a megye területén fekvő községeket, a helyi viszonyokra és az adófelügyelő által az ellenőrzés gyakorlására felhasználható közegek mennyiségére való tekintettel ugy csoportosítsa, hogy az adóbehajtás menete, minden egyes oly községben, hol a hátralék nagyobb, f. év augusztus második felétől kezdve havonként legalább egyszer behatóan megvizsgáltsassék, mely alkalommal kötelességében álland az ellenőrzést teljesítő pénzügyi tisztviselőnek a pénztári rovincsoláson kívül az egyenes adókra nézve a községi adófőkönyvet, az illetekekre és egyéb követelésekre nézve pedig a hátraléki kimutatásokat a községi bíró, városi polgármester, — jelenlétében annak a netalán tapasztalt mulasztásokért szigoru feleletre vonása mellett, tételről-tételre, — átvizsgálni, és a tapasztalandókhoz képest a követendő eljárás iránt a megfelelő intézkedéseket megtenni.

Minden oly esetben tehát, midőn tapasztaltatnék, hogy akár az egész községben (városban) általában, akár az egyes adózóknál oly hátralék áll fenn, melyre nézve fizetési halasztás nem engedélyeztetett, és a melynek be nem hajtása miatt a községi bíró (városi polgármestert) hanyagság vagy kötelesség mulasztásának félre nem ismerhető vádjá terheli: az 1876. XV. t.-cz. 62. §-ában foglalt felelősség kimondása iránt, halasztást nem szenvedhető sürgős esetekben, a közigazgatási bizottságról szóló 1876. évi VI. t.-cz. 18. §-a értelmében rendkívüli ülésre is összehívandó közigazgatási bizottságokhoz tegyen indítványt.

Az adóbehajtás ily módon kezelésével lehetővé válik az évnek még hátralevő második felében, a mult évinél jobb ideai termés folytán még inkább fokozott várakozást kielégíteni aképen, hogy a folyó évi esedékes adótartozáson kívül a hátralék legnagyobb része is behajtsassék.

Egy általában pénzügyminiszter úr ő nagyméltósága komolyan meghagyta az adófelügyelőnek, kövessen el a törvényes eszközök teljes és erélyes felhasználásával mindent, hogy mindenki szigoruan szoríttassék adótartozása befizetésére, mert határozottan megvárja, megköveteli, hogy a f. évi esedékes adókon kívül a hátralék is teljesen beszedessék, s ez által nemcsak az államkincstár érdekei mozdíttassanak elő, hanem az ideai kedvezőbb termést felhasználva ez által az egyes adófizetők is megszabaduljanak a régibb adótartozásoktól.

Kijelenti továbbá, hogy az adóbehajtás menetét a legnagyobb figyelemmel kísérendi, s a buzgó s sikeres tevékenységet méltányolni, még ellenben semmi szín alatt megünni nem fogja, hogy egyesek kötelesség mulasztása miatt az államkincstár érdeke legkevésbé is csorbíttassék.

Elvárom elmondottak után tekintetes szolgabíró (polgármester) úrtól, hogy ezen figyelmeztetésem szellemét felfogva, azt egész buzgalommal és teljes odaadással végrehajtani legfőbb törekvésének ismerendi.

Deesen, 1880. évi augusztus 27-én.

Br. Bánffy Dezső,
főispán.

Szolnok-Dobokamegye területén a legtöbb adót fizetők ideiglenes névjegyzéke.

(Folytatás.)

Pap Marci 149 frt 75 kr, Korbuly Miklós 147 frt 54 kr, Turbucz Ferencz 147 frt 27 kr, Gr. Kendefi Árpád 146 frt 87 kr, Gogomán Antal 145 frt 51 kr, Köblös István 144 frt 29 kr, Reskovics Ádám 143 frt 53 kr, Rippel V. Lajos 143 frt 23 kr, Baló János 142 frt 38 kr, Floth F. Adolf 141 frt 81 kr, Horváth Bertalan 141 frt 67 kr, ifj. Moldován Simon 140 frt 80 kr, Eperjesi László 140 frt, Bercsán Ilyés 139 frt 76 kr, Dr. Szöcs Sámuel 137 frt 79 kr, Fenyő György 137 frt 31 kr, Elekes György 137 frt 28 kr, Lisch György 134 frt 98 kr, Torma Imre 134 frt 16 kr, Bajnóczy Gyula 133 frt 38 kr, Simon Leopold 132 frt 63 kr, Bodor Károly 131 frt 53 kr, Kepri József 131 frt 52 kr, Butyán Jakab 130 frt 77 kr, Mán Gábor 130 frt 76 kr, Kiss János 130 frt 20 kr, Técsy Kálmán 130 frt 5 kr, Pakulár Gergely 129 frt 96 kr, Módi Elek 129 frt 84 kr, Novák Péter 129 frt 60 kr, Czece Gergely 128 frt 58 kr, Bartok József 127 frt 76 1/2 kr, Horváth Imre 127 frt 76 kr, Rotschild Lázár 127 frt 72 kr, Némethi Tamás 127 frt 49 kr, Kupsa Gábor 127 frt 16 kr, id. Schiller Miklós 126 frt 84 kr, Gr. Lázár Miklós 126 frt 10 kr, Muszka Antal 125 frt 79 kr, Vajda Sándor 125 frt 19 kr, Borbély Ferencz 125 frt 14 kr, Boér János 124 frt 35 kr, Nik Ferencz 123 frt, Torma Ferencz 121 frt 70 kr, Gr. Teleky Samu 121 frt 28 kr, Br. Perényi Aladár 120 frt 95 kr, Csizér János 118 frt 3 kr, Kovács Samu 117 frt 89 kr, Kopár Márton 117 frt 35 kr, ifj. Bárány István 116 frt 51 kr, id. Turcsa Lukács 115 frt 57 kr, Molnár Gyula 115 frt 7 kr, Herszenyi Bálint 114 frt 92 kr, Novák K. Gergely 114 frt 13 kr, Vállya Ferencz 113 frt 98 kr, Keczei Ferencz 113 frt 96 kr, Mákavéj Onyiszia 113 frt 91 kr, Hersch Jakab 113 frt, Buzura János 112 46 kr, ifj. Gál János 110 frt 78 kr, Sáhím Izsák 110 frt 71 kr, ifj. Schiller Miklós 110 frt 2 kr, Csizsér Mihály 109 frt 6 kr, Hirsch Jakobi 107 frt 13 kr, Mestrovics Ferencz 107 frt 12 kr, Balog György 106 frt 57 kr, Hatfaludy Bertalan 106 frt 25 kr, Eránosz Márton 105 frt 75 kr, Czece Péter 105 frt 57 kr, Br. Bánffy György 105 frt 50 kr, Mózsa Samu 104 frt 85 kr, Kese Elek 104 frt 80 kr, Hering János 104 frt 77 kr, Rozenfeld Löv 104 frt 25 kr, Gebhárd Károly 103 frt 55 kr, Berkovics Lázár 103 frt 52 kr, Nagy László 102 frt 97 kr, Magyar János 102 frt 67 kr, Bálintffy Károly 102 frt 54 kr, Pap Jenő 102 frt 20 kr, Szima Leichter 100 frt 93 kr, Grün Benjamin 100 frt 58 kr, Tüzes Karácson 100 frt 75 kr, Leon János 99 frt 31 kr, Lebovics Elek 99 frt 25 kr, Fugulyán János 98 frt 88 kr, Léb Móréc 98 frt 47 kr, Biró József 97 frt 76 kr, Kállus Jakab 97 frt 22 kr, Nyegrucz Jakab 97 frt 2 kr, Lázár István 96 frt 88 kr, Csauz János 96 frt 58 kr, Cheul Márton 96 frt 29 kr, Cheul Dani 96 frt 28 kr, Farkas Ferencz 96 frt 24 kr, Goldstein Rudolf 96 frt, Dr. Schnell Károly 95 frt 36 kr, Vállya Dani 95 frt 29 kr, Keczei Sándor 94 frt 56 kr, Návai Todor 94 frt 40 kr, Izsáki József 94 frt 23 kr, Esztegár Todor 93 frt 69 kr, Rácz Kálmán 93 frt 31 kr, Sohár Márczel 93 frt 16 kr, Gajzágó János 93 frt 15 kr, Rosenfeld Samu 93 frt, Herszenyi László 92 frt 90 kr, Návai Simon 92 frt 69 kr, Hrobonyi Pál 92 frt 37 kr, Kőmives János 91 frt 88 kr, Kreuzer Johán 91 frt 81 kr, Besenczky Antal 91 frt 46 kr, Botis Juon Melentye 91 frt 32 kr, Csernátoni Ignác 91 frt 4 kr, Lászlóffy Bogdán 90 frt 95 kr, Volf Ábrahám 89 frt 92 kr, Beregszászi Sándor 88 frt 98 kr, Zalmán József 88 frt 50 kr, Leib Dávid 88 frt 40 kr, Lengyel István 88 frt 15 kr, Kohán László 88 frt 10 kr, Novák Lajos 87 frt 60 kr, Léner János 86 frt 99 kr, Jakobi Jakab 86 frt 95 kr, Berger Izsák 86 frt 90 kr, Kincses Bogdán 86 frt 77 kr, Cserényi Ferencz 86 frt 72 kr, Gyárfás Gyerő 86 frt 41 Mendel Hárnik 86 frt 30 kr, Veres Dániel 85 frt 87 kr, Esztegár László 85 frt 60 kr, Tatrossi Ferencz 85 frt 57 kr, Edelstein József 85 frt 47 kr, Duha Kristóf 85 frt 40 1/2 kr, Botha János 85 frt 40 kr, ifj. Bodor Bertalan 84 frt 60 kr, Schlezinger József 84 frt 45 kr, Brunner Károly 84 kr, Pap Sándor 83 frt 94 kr, Pap Todor pap 83 frt 83 kr, Bugye Kosztán 83 frt 66 kr, Bovánkovics Gyula 83 frt 37 kr, Diamanstein Ábrahám 82 frt 59 kr, Stössel Izrael 82 frt 48 kr, Baru-

